

Amsterdam, 28 juni 2019

Geachte heer/mevrouw,

Graag reageert de Verenigde Betaalinstellingen Nederland (VBIN.nl) op de consultatie Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten, aangekondigd op <https://www.internetconsultatie.nl/ubo>

De VBIN is de branchevereniging voor de in de Wet op het financieel toezicht (Wft) omschreven betaalinstellingen, elektronischgeldinstellingen en ondernemingen die het bedrijf maken van betaaldienstverlening in Nederland in het algemeen. De VBIN is opgericht vanuit de behoefte binnen de branche om haar gemeenschappelijke uitgangspunten, doelstellingen en belangen (inter)nationaal te verwoorden en uit te dragen.

Consultatie Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten

De consultatie heeft als reikwijdte het Handelregisterbesluit 2008 en het Uitvoeringsbesluit Wwft 2018. Het Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten is verankerd in de Nederlandse regelgeving die weer rust op de 4^e en 5^e Europese antiwitwasrichtlijn (AMLD4 en AMLD5).

Onze reactie zal stapsgewijs de wijzigingen in het Handelsregisterbesluit 2008 en het Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 behandelen.

We zullen bij onze reactie stilstaan bij de volgende onderwerpen die worden behandeld in het besluit:

- A) Het vaststellen van de bandbreedtes waarin de omvang van het belang van een UBO wordt aangegeven;
- B) De documentatie die overlegd moet worden ter onderbouwing van de aard en omvang van het economisch belang van een UBO;
- C) De bevoegde autoriteiten die toegang hebben tot het niet openbare deel van het register;
- D) Een afschermingsregime, de toegang tot UBO-gegevens na uitschrijving van een entiteit uit het handelsregister;
- E) Vergoeding voor inzage en afschriften.

A) Het vaststellen van de bandbreedtes waarin de omvang van het belang van een UBO wordt aangegeven

Bij deze wijziging worden drie klassen gedefinieerd die gebaseerd zijn op het economisch belang van een UBO:

- a. groter dan 25 tot 50 procent;
- b. 50 tot 75 procent;
- c. 75 tot en met 100 procent.

Hier wordt expliciet uitgegaan van het economisch belang. Dit economisch belang speelt echter niet bij alle rechtsvormen die onder de Handelsregisterwet 2007 vallen.

In AMLD4 is al een aanzet gegeven om het begrip van de UBO te vergroten door de introductie van een zogenaamde terugvaloptie. Het gaat hierbij om gevallen waarbij op grond van een economisch belang met bovengenoemde zeggenschap geen natuurlijk persoon kan worden aangewezen als UBO. In de terugvaloptie is opgenomen dat dan hoger leidinggevend personeel en in afwijking van artikel 1 van de Wwft, de statutair bestuurder(s) van een vennootschap als UBO kan worden opgenomen. Deze terugvaloptie is ook alleen maar in te zetten als alle maatregelen door een instelling¹ zijn ingezet om de UBO's van een cliënt vast te stellen. Hierbij moet ook worden opgemerkt dat kwaadwillenden ook in dit uiterste geval zich niet kenbaar zullen maken als UBO.

Er komt nu een grotere administratieve last te liggen bij de betrokken partijen (inschrijvingsplichtingen en instellingen die tevens een terugmeldverplichting hebben – hierover later meer) omdat er altijd een UBO² aangegeven dient te worden die voldoet aan:

- de klassenindeling;
- of via andere middelen dan aandelen, stemrechten of eigendomsbelang de uiteindelijke eigenaar zijn van of de uiteindelijke zeggenschap hebben over een juridische entiteit (met uitzondering van

---

¹ Onder het begrip 'instelling' worden in artikel 1a van de Wwft drie hoofdcategorieën onderscheiden, te weten

- banken,
- andere financiële ondernemingen en
- aangewezen natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen handelend in het kader van hun beroepsactiviteiten.

Deze definitie wordt in het vervolg van het document gehanteerd

² Geen UBO bij BV/NV met openbaarmakingsvereisten en haar 100%-dochters (artikel 3 van het Ontwerpbesluit Uitvoeringsbesluit Wwft 2018)

kerkgenootschappen VVE's en trusts³ waarbij instellingen zelf de UBO's moeten identificeren en er geen informatie beschikbaar komt in het handelsregister);

- of door gebruik te maken van de terugvaloptie.

Gezien bovengenoemde vereisten, is het dan de vraag wat de toegevoegde waarde is om de klassenindeling als uitgangspunt te nemen. Immers, een economisch belang kan ook bestaan bij <25% en bijvoorbeeld verdeeld zijn over meerdere natuurlijke personen die ook als UBO moeten worden aangemerkt. Aanvullend merken wij op dat in dit voorstel geen rekening wordt gehouden met zeggenschap. Door puur naar het economisch belang te kijken en niet ook naar de juridische zeggenschap zullen facilitators nog steeds de uiteindelijk belanghebbende kunnen afschermen.

B) De documentatie die overlegd moet worden ter onderbouwing van de aard en omvang van het economisch belang van een UBO

In artikel 35b lid 2 wordt een lijst met documenten opgesomd, waaruit de aard en omvang van het economisch belang van de betrokken uiteindelijk belanghebbende zal moeten blijken:

- a. aandeelhoudersregister;
- b. statuten;
- c. certificaathoudersregister;
- d. oprichtingsakte;
- e. andere notariële akte;
- f. ledenregister;
- g. contract van oprichting;
- i. inschrijving in het handelsregister;
- j. organogram;
- k. overige relevante documenten over de aard en omvang van het gehouden economisch belang.

---

³ Bij trusts en dergelijke juridische structuren moeten instellingen nog steeds terugvallen op het eigen CDD onderzoek terwijl dit nu juist de structuren zijn waarbij het AML risico zich in grotere mate kan manifesteren

De vraag is of bovenstaande documentatie kan voorzien in de onderbouwing van de opgegeven UBO (die tevens hiermee geverifieerd kan worden), gezien de uitbreiding van de reikwijdte van de UBO en een economisch belang wat niet in alle gevallen te onderkennen is. Zoals eerder opgemerkt, wordt in het voorstel geen rekening gehouden met de zeggenschap.

Een ander punt is de mate van deskundigheid van zowel de inschrijvingsplichtige als de Kamer van Koophandel om de juistheid en volledigheid van de documentatie te garanderen.

Tenslotte moet ook de terugmeldverplichting beschouwd worden die wordt behandeld in de Wwft artikel 30, lid 4. De instellingen zijn verplicht melding maken van iedere discrepantie die zij aantreffen tussen de UBO-informatie in het centrale nationale register en de informatie waarover zij beschikken. Ook dit brengt een lastenverzwaring met zich mee. De instellingen moeten nu dus naast hun eigen (doorlopende) CDD ook de informatie uit dit register controleren. Bij verschillen moet dit gemeld worden. In de wet wordt wel een escape beschreven:

*“Om dit te bewerkstelligen moeten zowel meldingsplichtige instellingen als bevoegde autoriteiten, **indien nodig en voor zover dit vereiste hun taken niet onnodig doorkruist** – verplicht melding maken van iedere discrepantie die zij aantreffen tussen de UBO-informatie in het centrale nationale register en de informatie waarover zij beschikken. “*

Hoe moet “indien nodig en voor zover dit vereiste hun taken niet onnodig doorkruist” worden geïnterpreteerd? Het is goed voor te stellen dat er weinig argumenten zijn die instellingen zouden kunnen ontslaan om de inconsistenties te melden. Tenslotte is het de vraag of deze terugmeldplicht de mate van fraudegevoeligheid zal verlagen.

C) De bevoegde autoriteiten die toegang hebben tot het niet openbare deel van het register

Er wordt aangegeven dat een deel van de UBO gegevens toegankelijk is en een deel afgesloten. Het zesde lid van artikel 30 van de vierde anti-witwasrichtlijn bepaalt dat de Financiële inlichtingen eenheid en de bevoegde autoriteiten onbeperkt toegang moeten hebben tot de gegevens van de UBO's. Over wat onder bevoegde autoriteiten verstaan moet worden, zegt het zesde lid het volgende: *“De bevoegde autoriteiten die toegang krijgen tot het in lid 3 bedoelde centraal register zijn de publieke autoriteiten aan wie taken zijn toegewezen op het gebied van de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering, alsook belastingautoriteiten, toezichthouders van meldingsplichtige entiteiten en autoriteiten die de opdracht hebben het witwassen van geld, daarmee verband houdende basisdelicten en terrorismefinanciering te onderzoeken of te vervolgen en criminele activa op te sporen en in beslag te nemen of te bevriezen en te confisqueren.”*

Door deze toegangseisen wordt het voor instellingen dus niet mogelijk om een deel van deze afgesloten gegevens van de UBO te raadplegen.

Dit is vreemd gezien de Wwft verplichtingen die op deze instellingen rusten. Zo zijn instellingen op grond van artikel 3 Wwft en artikel 8 (verscherpt klantonderzoek) verplicht om een gedegen en cliëntonderzoek te doen en ook een voortdurende controle hierop uit te voeren. Hieronder valt ook het toetsen tegen sanctielijsten en PEP's. Om deze controles te kunnen uitvoeren, is meer informatie benodigd dan wat nu alleen toegankelijk blijkt te zijn voor instellingen.

Daarnaast rust er op grond van artikel 16 van de Wwft ook de verplichting om ongebruikelijke transacties te melden bij de FIU. In artikel 16 lid 2 Wwft wordt vermeld welke gegevens er verstrekt moeten worden bij de melding. Deze gegevens zijn straks niet toegankelijk voor deze instellingen, waarmee de financiële instelling opnieuw de cliënt moet gaan benaderen voor deze gegevens.

Mede gezien de eisen van de Wwft ten aanzien van de geheimhoudingsplicht (artikel 23 Wwft) en de naleving van de AVG achten wij het afschermen van gegevens ongewenst. Financiële instellingen zijn gebaat bij openbare bronnen voor hun cliëntonderzoek. Het doel van deze wetsaanpassing was per slot van rekening meer transparantie. Ook het beperken van de administratieve last kan hierbij als voordeel worden gezien.

D) Een afschermingsregime, de toegang tot UBO-gegevens na uitschrijving van een entiteit uit het handelsregister

Bij de behandeling van het afschermingsregime wordt echter wel de indruk gewekt dat banken en 'andere financiële ondernemingen' wel toegang hebben door de volgende passage:

“De afscherming ziet alleen op bepaalde openbare gegevens, namelijk de naam, geboortemaand en –jaar, nationaliteit en woonstaat. Samen met de aard en omvang van het gehouden belang betreffen dit de openbare gegevens in het register. Overeenkomstig de richtlijn geldt de afscherming niet voor bevoegde autoriteiten, de Financiële inlichtingeneenheid, banken en andere financiële ondernemingen en notarissen.”

De 'andere financiële ondernemingen' worden niet gespecificeerd en alleen de groep 'notarissen' wordt genoemd terwijl er meerdere beroepsgroepen zijn waarbij natuurlijke personen onderworpen zijn aan de Wwft.

In het kader van de behandeling van de afscherming worden de banken en andere financiële ondernemingen dus wel expliciet genoemd als partijen die toegang hebben tot deze data. Hier wordt dan wel weer gesproken over 'openbaar toegankelijke gegevens' terwijl deze gegevens in de vorige paragraaf (§ 2.3. Toegang bevoegde autoriteiten) niet als zodanig worden gekwalificeerd. Hier lijkt dus een verschil in consistentie te bestaan in de terminologie welke gegevens niet toegankelijk, respectievelijk afgeschermd zijn.

E) Vergoeding voor inzage en afschriften

Op grond van lid 5b van artikel 30 kan een vergoeding worden gevraagd voor de inzage van de UBO gegevens en het verstrekken van afschriften van bescheiden. Het is nog onduidelijk wat de kosten hiervan zullen zijn en of er een gradatie is voor wat betreft de partijen die deze gegevens raadplegen. Ook hier zal er weer een lastenverzwaring optreden bij instelling die een terugmeldverplichting hebben (o.g.v. (ongoing) CDD en eventueel verificatie van gegevens ten behoeve van melding van ongebruikelijke transacties). In dit kader wijzen wij u ook op recente regelgeving vanuit de Europese Commissie: "DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directive (EU) 2017/1132 as regards the use of digital tools and processes in company law" die op 13 juni 2019 is gepubliceerd. Wij verzoeken u dringend om de administratieve kosten zeer beperkt te houden en bij voorkeur de inzage gratis te laten zijn.

Indien gewenst, zijn wij graag bereid verdere toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,

Namens VBIN,

Peter Cohen.